

Inspiratiedag Levenslang Leren

Klaar voor de **groene** en **digitale** transitie?

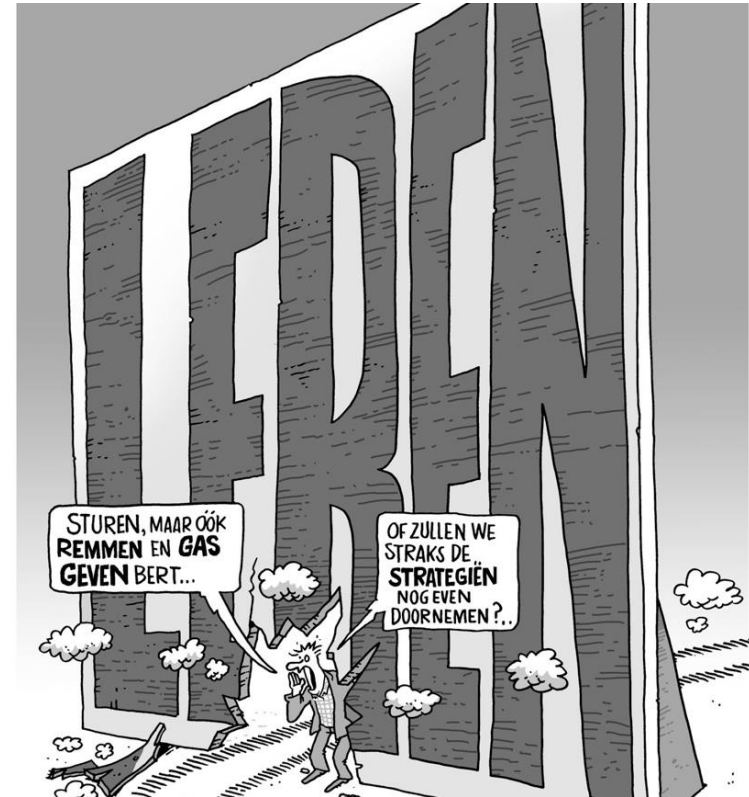
prof. dr. MAURICE DE GREEF

Vrije Universiteit Brussel

Het belang van basisvaardigheden:

Leren kan iedereen een kans geven!

*Prof. Dr. Maurice de Greef
Vrije Universiteit Brussel*

Wat vind je belangrijk in het leven?

Kun je dat omzetten in 3 (basis)vaardigheden?

Ieder mens heeft zijn eigen dromen en wil iets bereiken...

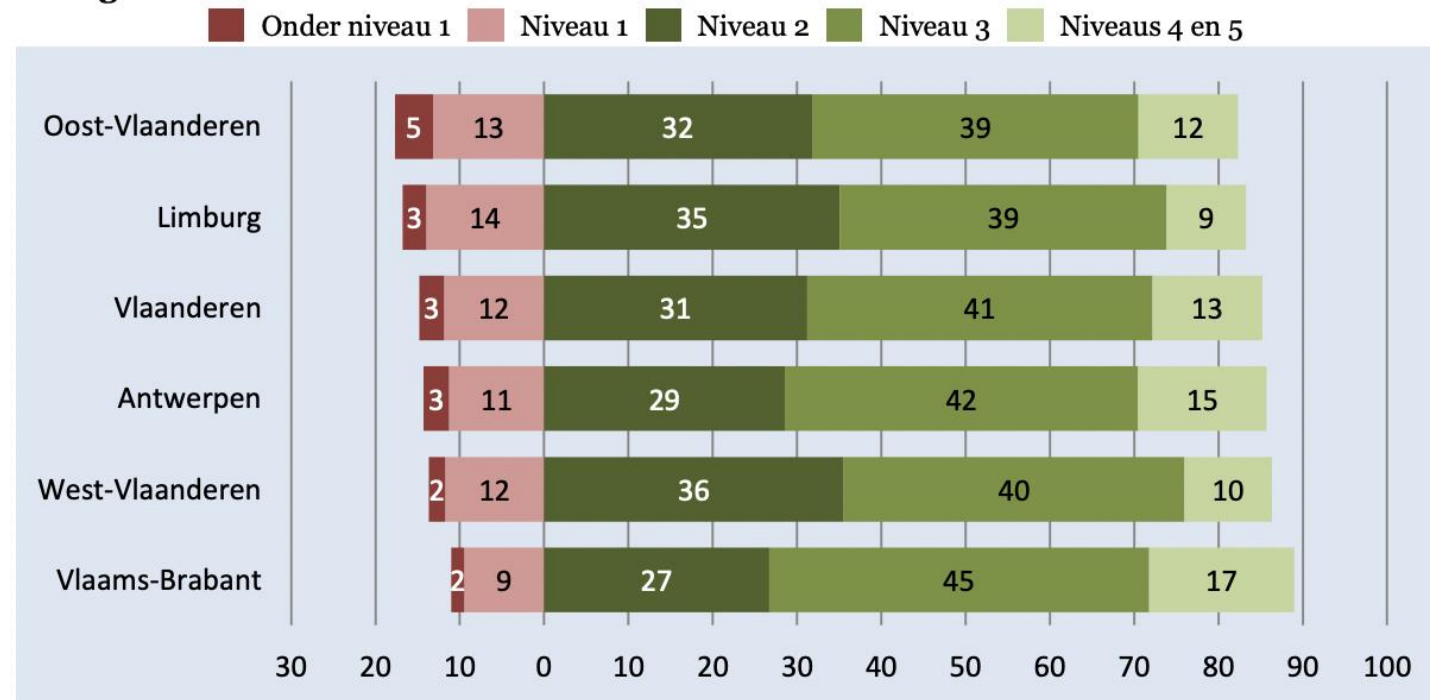
Tekort aan arbeidskrachten: hoezo?

© Joko Narimo

Een groep met blijkbaar heel veel mogelijkheden

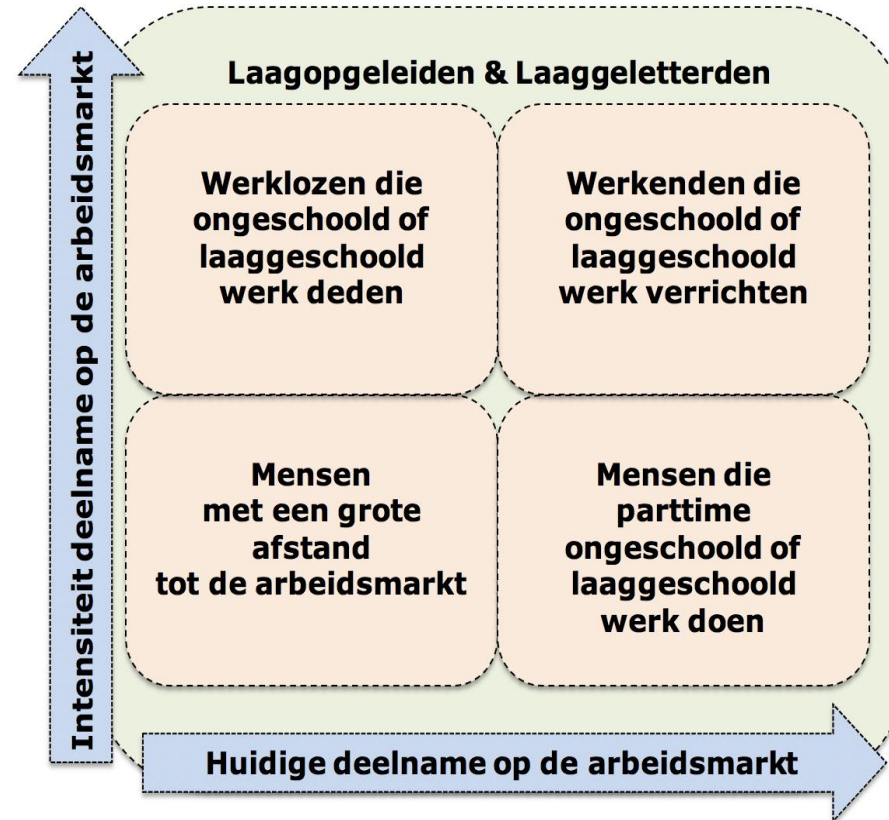
Figuur 9.2 Percentage van de bevolking tussen 16 en 65 jaar volgens hun hoogste niveau voor geletterdheid.

Provincies zijn gerangschikt volgens afnemende proportie van mensen dat niveau 1 of lager op geletterdheid scoort.

© Cincinnato & De Meyer (2013)

Bijvoorbeeld in het kader van employability

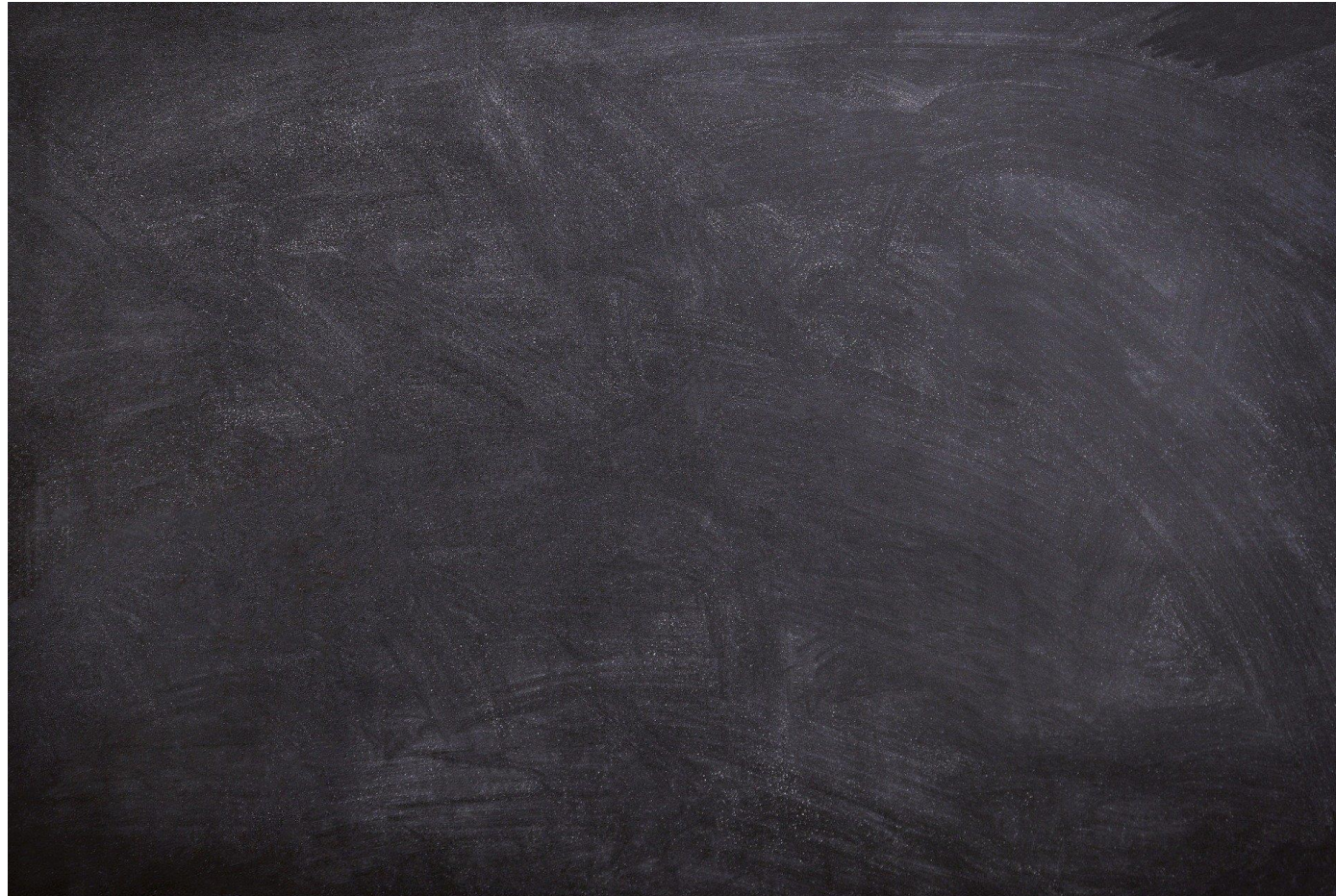
© Aanvraag Groeifonds LLO Collectief
Laagopgeleiden & Laaggeletterden

Eindelijk eens iets anders dan een pot augurken op tafel!

© Klimkin

Voor sommigen begon het zo...

© Stux

Maar werd het zo... door scholing

© Athree23

Blijvende gezondheidsproblemen lage SES

- Laagopgeleiden leven gemiddeld 6 jaar korter en 19 jaar minder in goed ervaren gezondheid (RIVM, 2014)
- Mensen met een lage SES zijn vaker depressief (Groffen et al., 2013)
- Relative Index of Inequality geeft aan, dat mensen met een lage SES (RIVM, 2014):
 - 5.32 meer kans hebben op combinatie van roken, overgewicht en overmatig alcoholgebruik
 - 4.18 meer kans op slecht ervaren gezondheid
- Lage SES heeft relatie met gezondheidsproblematiek

Hebben laaggeletterden eerder schulden?

- Mensen die moeite hebben met lezen / rekenen oververtegenwoordigd bij schuldenaren schuldhulpverlening (Madern, Jungmann & Van Geuns, 2016)
- Schuldenaren met lage score lees- en rekentest (Madern, Jungmann & Van Geuns, 2016):
 - Vaker overtuiging schulden hebben = normaal
 - Minder bereid concessies in uitgaven te doen
 - Omgeving weten niet van hun financiële problemen

Arbeid:

Taalprobleem op het werk

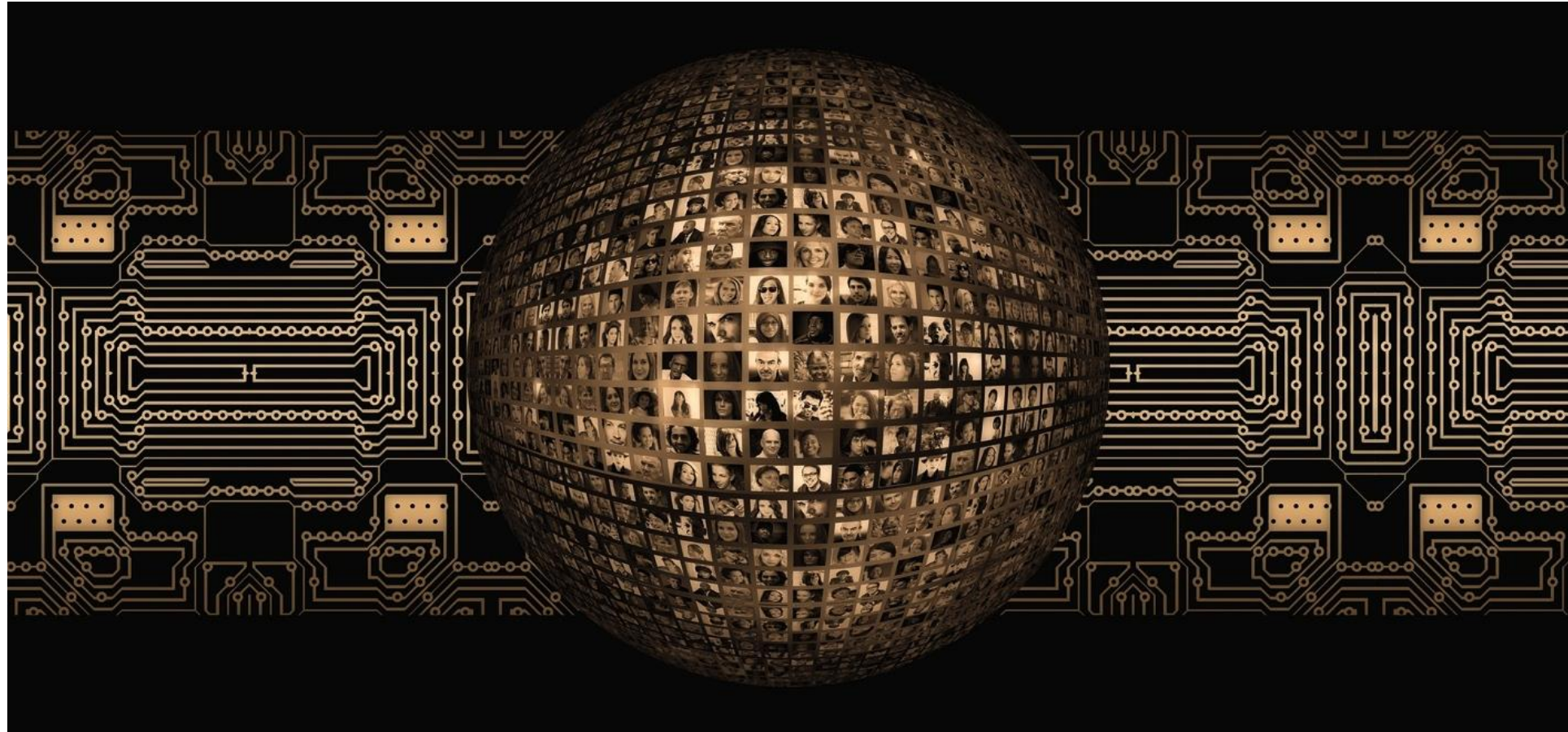
Dagelijkse problemen

1. Zorginstellingen werken met digitale cliëntdossiers: Wat nu?
2. Er zijn nieuwe veiligheidsregels in het magazijn: handelingen moeten worden aangepast: wat nu?

Facts

1. 43% van de laaggeletterden is niet actief op arbeidsmarkt (Buisman et al., 2013).
2. Verbetering van mate van laaggeletterdheid kan leiden tot 17% verhoging van arbeidsinkomen in NL (Hanushek & Zhang, 2009).
3. 37% van de laaggeletterden behoren tot laagste inkomensgroep (Houtkoop et al., 2012).

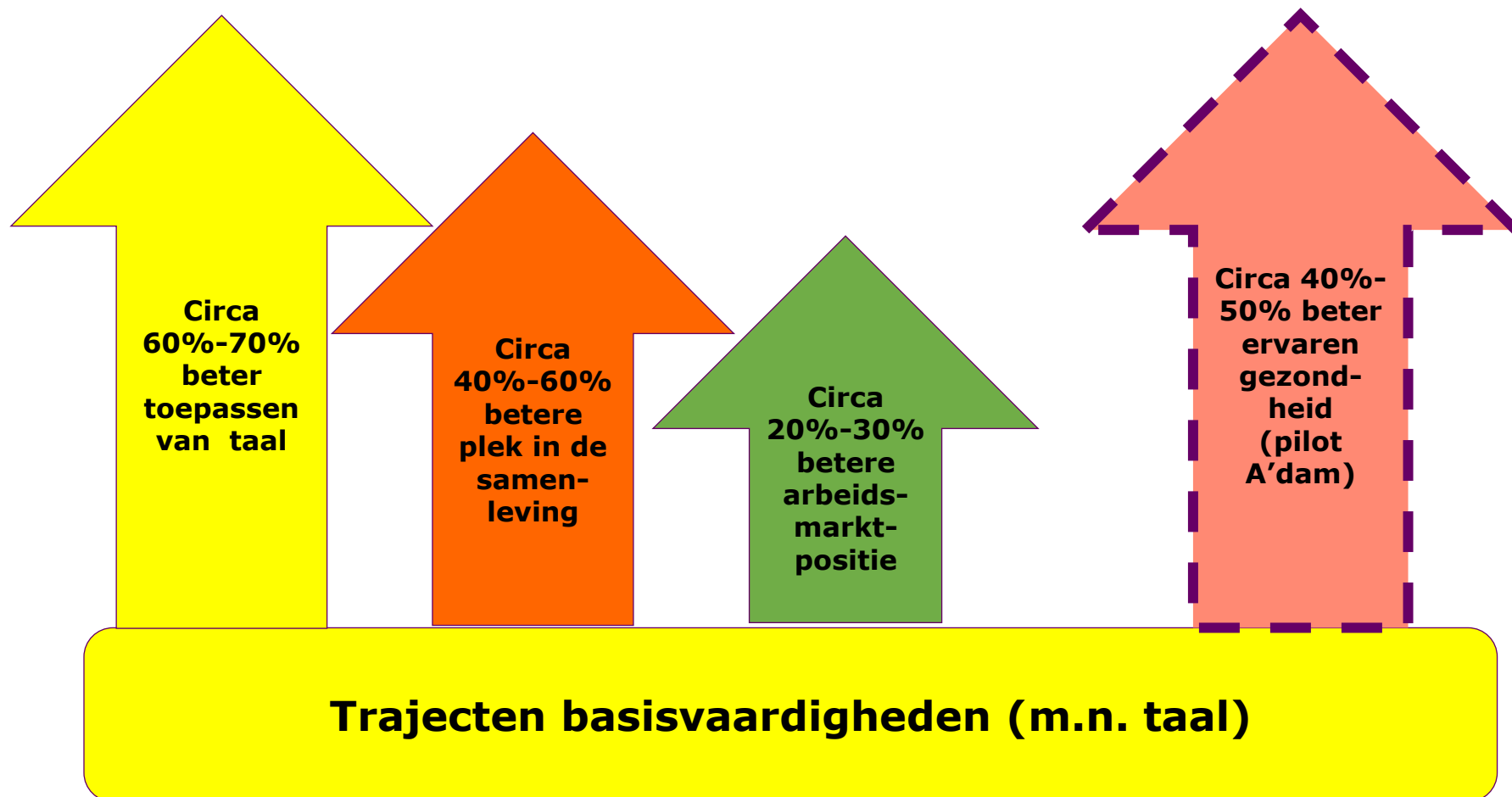
Vraag aan u: Wat levert scholing op?

© Geralt

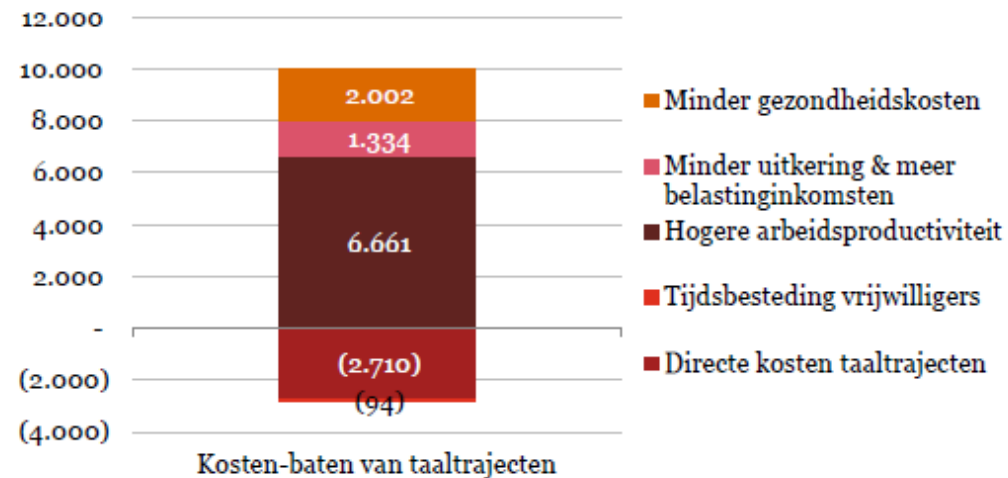
Impact?

Onderzoek onder circa 7000 deelnemers

MKBA leertrajecten

Figuur 1: Overzicht van maatschappelijke kosten en baten van de taaltrajecten van de gemeente Amsterdam per gemiddelde deelnemer (EUR)

Bron: PwC analyse

Rendement:

€9997,- - €2804,- = € 7193,- per dln.

Vb.: Bij 1000 deelnemers: €

7.193.000,-

Per geïnvesteerde Euro levert taaltraject gem. €2,56 op.

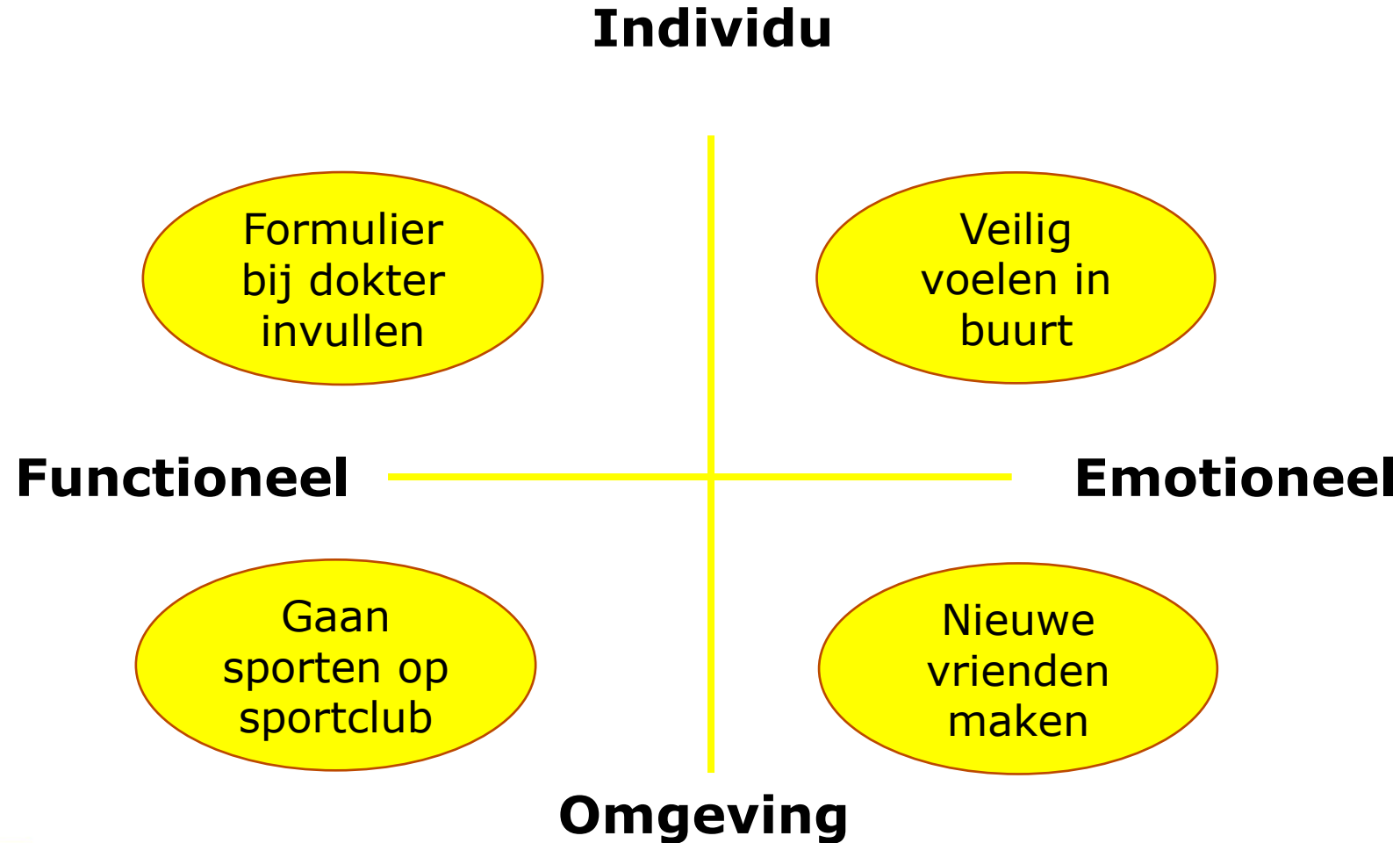
Nuancering door LPBL:

- Uitvalspercentage van 35%

- Nettorendement

Leren biedt perspectief

Op het gebied van sociale inclusie

Voor wie werkt het?

© Geralt

Zelfs bij groepen waar men het wellicht minder verwacht

Onderzoek LVB'ers bij avZ

Duidelijk wordt, dat:

- circa 66% zelfstandig(er) is gaan wonen;
- circa 78% meer kansen heeft gekregen op de arbeidsmarkt, doordat men kon doorstromen naar het MBO, stage is gaan lopen of een betere plek op de arbeidsmarkt heeft gevonden;
- circa 63% een beter zelfbeeld en meer zelfvertrouwen heeft verkregen;
- circa 69% een betere taal- en rekenbeheersing heeft gekregen naast betere digitale vaardigheden;
- circa 59% meer is gaan ondernemen in de omgeving en andere mensen heeft ontmoet.

Impact leertraject voor werklozen (1)

Onderdeel van sociale inclusie	Percentage deelnemers dat vooruitgang ervaart
Nationale taalvaardigheden	64.9%
Digitale vaardigheden	55.0%
Internationale taalvaardigheden	49.9%
Assertiviteit	57.0%
Arbeids- en opvoedingsvaardigheden	45.8%
Vrijwilligerswerk- en wijkvaardigheden	40.1%
Contactvaardigheden	47.4%
Ontmoeten & ondernemen	52.5%
Omgang met privécontacten	48.0%
Verenigings- en wijkactiviteiten	40.4%
Natuur- en sportactiviteiten	52.3%
Kunst- en cultuuractiviteiten	36.5%
Lidmaatschap	32.2%
Afname van sociaal isolement	47.6%

© De Greef, Heimens Visser & De Haan (2019)

Impact leertraject voor werklozen (2)

Onderdeel van arbeidsmarktpositie	Aantal deelnemers in % dat vooruitgang ervaart
Betaalde baan	19.9
Vrijwilligerswerk	25.8
Stage	17.3
Op zoek naar baan	33.1
Betaalde baan met begeleiding	16.6

© De Greef, Heimens Visser &
De Haan (2019)

Oftewel groepen met een achterstand bestaan niet?

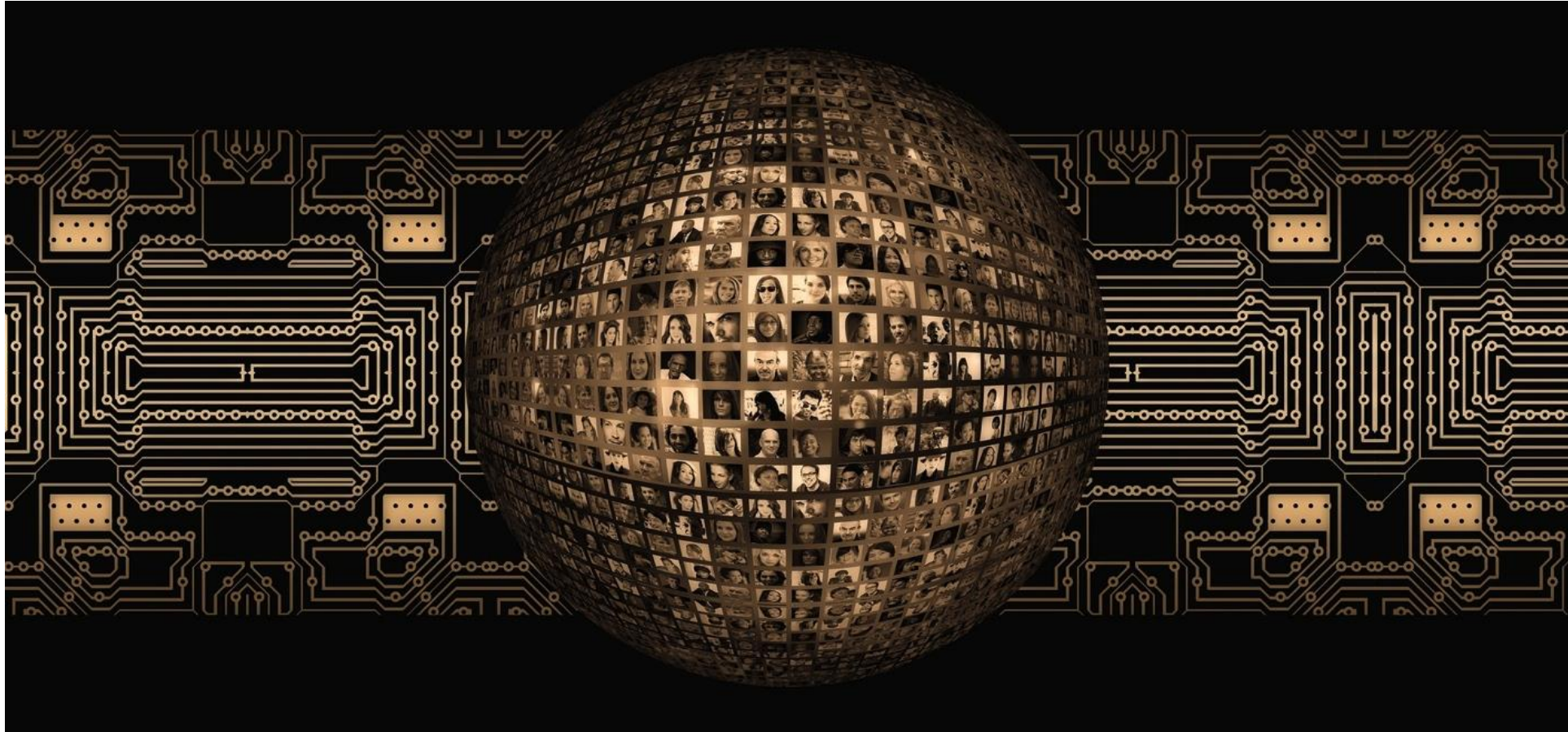
- 1. Migranten:** 19% tot 26% risico op armoede (European Commission, 2010)
- 2. Ouderen:** cumulatieve achterstelling (Verté, 2015)
- 3. Risicjongeren:** 21.5% risico op armoede (Eurostat, 2018)
- 4. Vrouwen:** slechtere positie op arbeidsmarkt (European Commission, 2018)
- 5. Laagopgeleiden:** eerder depressieve gevoelens en minder vaak gelukkig (Eurostat, 2018)
- 6. Laaggeletterden:** groter percentage werkloos en geven vaker aan een matige / heel slechte gezondheidsstatus te hebben

Wanneer is het succesvol?

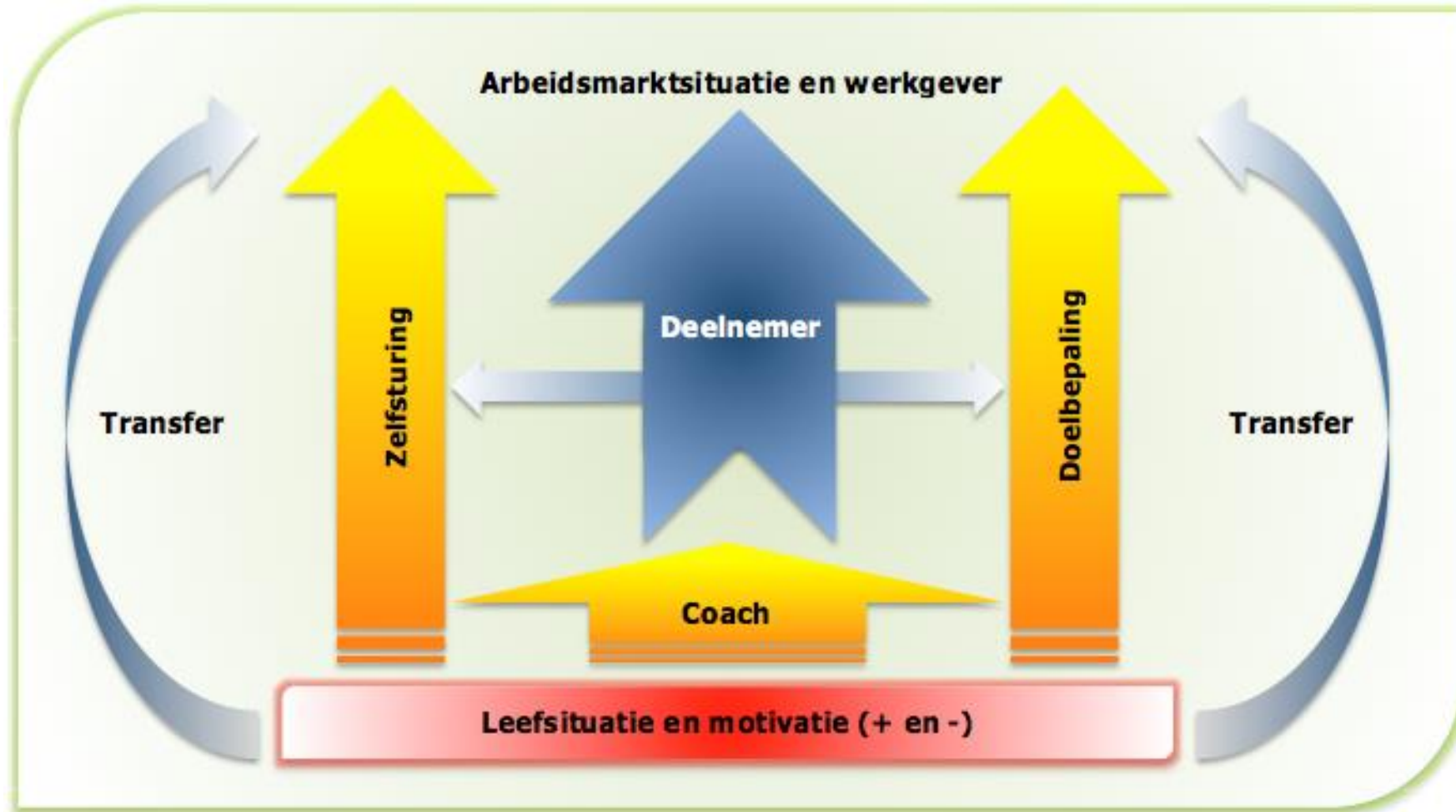
© Greymatters

Vraag aan u: Wat is de belangrijkste succesfactor bij leertrajecten?

© Geralt

Succesfactoren leren voor laagopgeleiden (zonder baan)

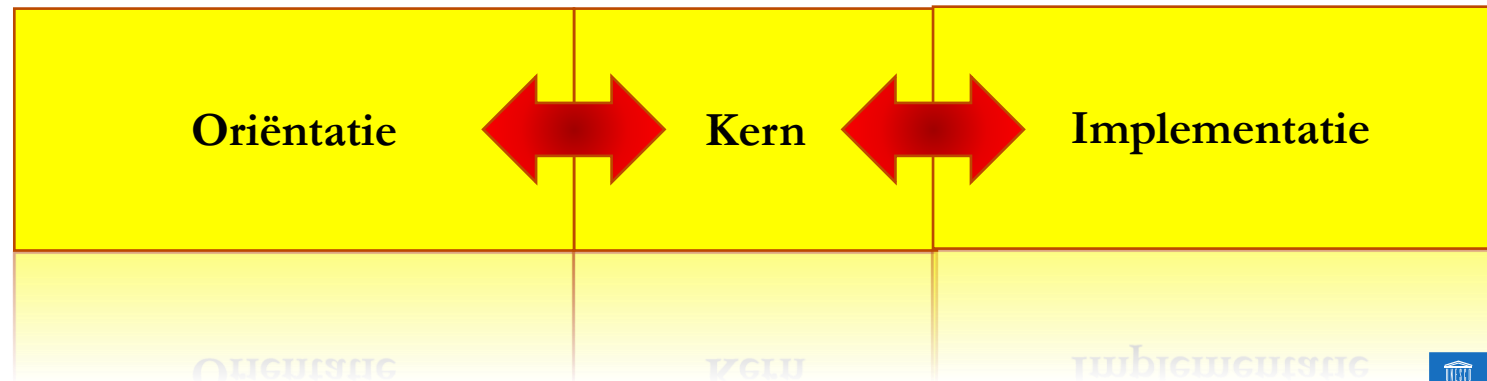
Welke trajecten zijn kansrijk?

1. Goud 1: Transfer
2. Goud 2: professionele begeleiding
3. Goud 3: Iteratief (leren leren)
4. Goud 4: Snijvlak werken en leren
5. Goud 5: Combinatie met basisvaardigheden
6. Bijvoorbeeld: leerwerktrajecten, derde leerweg, BOL, BBL met lange intake en goede nazorg

Andere vormgeving van traject voor de 'uitdagende' doelgroepen

Minder vasthouden aan strikt onderscheid:

- ✓ Intake
- ✓ Voor- en nazorg
- ✓ Trajectbegeleiding
- ✓ Voorbeeld Kofoed Schule (Denemarken)

Laat iedereen zijn of haar eigen leven kunnen dirigeren door deelname aan scholing te vergroten!

© Chenspec

STEFAN PERCEVAL

HETGEVOLG

**Blijf op de hoogte van levenslang leren via
de portaalwebsite:**

vlaanderen.be/levenslang-leren

**Deel je ervaringen op sociale media met de
#InspiratiedagLLL & tag onze kanalen:**

vlaanderen.be/levenslang-leren

[@departement_wse](https://twitter.com/departement_wse)

[departement-wse](https://www.linkedin.com/company/departement-wse)

[Departement Werk en Sociale Economie](https://www.facebook.com/Departement-Werk-en-Sociale-Economie)